

Værnepligtsudvalget

Bilag 8 til Værnepligtsrapporten af maj 2012

Pligtig informationsdag for mænd og kvinder i kombination med modeller for suspension af værnepligten

1. Generelt

I nærværende afsnit beskrives indvirkningen på rekrutteringsvirksomheden ved indførelse af en pligtig informationsdag for en hel årgang af 18-årige mænd og kvinder.

Den pligtige informationsdag skal ses som en del af forsvarets og Beredskabsstyrelsens fælles område i kombination med model A-D, og medfører, at rekrutteringsvirksomheden i hver af modellerne skal justeres.

En generel pligt for 18-årige mænd og kvinder til at møde til informationsdag skal i givet fald pålægges ved lov, på samme måde som unge mænd for øjeblikket er forpligtede til at møde til Forsvarets Dag. Lovteknisk ses det ikke at være kompliceret at skabe denne lovhjemmel. Ud fra en proportionalitetsbetragtning må man dog begrænse sanktionerne for manglende fremmøde i forhold til den eksisterende lovbestemmelse, henset til at der alene er tale om information, der ikke følges op af en tjenestepligt. Såfremt man fortsat finder sanktionering relevant, kan en alternativ mulighed være en bøde samt en genindkaldelse.

Inden for forsvarets og Beredskabsstyrelsens område har en pligtig informationsdag som udgangspunkt ingen indvirkning på opgaveløsningen. Modellen vil derimod selvsagt have betydning for rekrutteringen – hvilket behandles inden for det koncernfælles område. Indførelse af en pligtig informationsdag for mænd og kvinder vurderes derudover i et vist omfang at have betydning for forsvarets og Beredskabsstyrelsens forankring i samfundet. Forhold omkring dette behandles i kapitel 7, Samfundsforhold.

2. Indhold af pligtig informationsdag

En dimensionerende faktor for de efterfølgende beregninger er indholdet af en pligtig informationsdag. Det primære formål er at bidrage til de unges forståelse af forsvarets og Beredskabsstyrelsens rolle i et demokratisk samfund i såvel et nationalt som et internationalt perspektiv. Informationsdagen vil samtidig medvirke til skabe kendskab til og skabe interesse for forsvaret og Beredskabsstyrelsen som arbejdsplads og uddannelsesudbyder.

Formålet udmønter sig i følgende indhold:

- Orientering om forsvarets og Beredskabsstyrelsens roller i samfundet. Kombineres med en workshop, hvor de unge selv skal gøre sig overvejelser om og diskuterer forsvarets og Beredskabsstyrelsens roller – i både et nationalt og et internationalt perspektiv.
- Orientering om job- og uddannelsesmuligheder i forsvaret og Beredskabsstyrelsen.
- Tilbud om personlig vejledning om job- og uddannelsesmuligheder i forsvaret og Beredskabsstyrelsen, herunder forhold omkring værneretsordningen.

Informationsdagen vil have en varighed på ca. 4 timer.

3. Indvirkning på det koncernfælles område

Den rekrutteringsmæssige effekt af en pligtig informationsdag for mænd og kvinder

Værnepligtsudvalget

En pligtig informationsdag for en hel årgang på i alt ca. 70.000 unge mænd og kvinder vil primært have en positiv effekt på skabelse af kendskab til og interesse for forsvarrets og Beredskabsstyrelsens uddannelser. Den rekrutteringsmæssigt positive effekt af personlig kontakt med en hel ungdomsårgang betyder, at mange af de ekstra rekrutteringstiltag, som er indeholdt i de enkelte modeller A-D for at kompensere for tabet af rekrutteringsmæssig effekt ved en suspension af den nuværende obligatoriske Forsvarets Dag for mænd, skal nedjusteres markant eller helt udgå.

Den kapacitetsmæssige udvidelse som følge af en overgang fra den nuværende Forsvarets Dag for ca. en halv ungdomsårgang til en pligtig informationsdag for en hel ungdomsårgang afføder imidlertid en merudgift, der overstiger besparelsen på rekrutteringsvirksomheden i de enkelte modeller.

Ved at indføre et tvangselement vil der, ud over den nævnte positive effekt på kendskab til og interesse for forsvaret og Beredskabsstyrelsen, også være en negativ effekt for forsvarrets image grundet det tvungne element. Den negative effekt vil skulle adresseres, og bl.a. derfor kan man ikke fjerne *alle* de ekstra tiltag, som er foreslået i de enkelte modeller A-D med henblik på at skabe kendskab og interesse.

Rekrutteringsmæssig effekt i forhold til de fire modeller

En pligtig informationsdag for en hel årgang vil have varierende effekt på de enkelte modeller A-D. Effekten på de enkelte modeller beskrives neden for. Generelt vil omkostningerne ved kampagnevirksomheden i model A-D blive reduceret væsentligt, idet en obligatorisk informationsdag vil kunne gøre det ud for en stor del af kampagnevirksomheden i forhold til skabelse af kendskab til og interesse for forsvarrets og Beredskabsstyrelsens uddannelser. Samtidig vil omkostningerne ved rekrutteringsvirksomheden i model A-D blive forøget betragteligt som følge af, at ca. 70.000 unge hvert år skal møde til en obligatorisk informationsdag. Der vurderes fx at være behov for at etablere 6 "informationscentre", som fordeles spredt over hele landet af hensyn til, at særligt de unge, der bor i yderområder, ikke skal have for lang transporttid. Ligeledes ses en lokal forankring af rekrutteringsvirksomheden at give en positiv effekt på skabelse af kendskab til forsvarrets og Beredskabsstyrelsens uddannelser. I de økonomiske beregninger er der regnet med en samplacering med de nuværende rekrutteringscentre i det omfang, at de nuværende rekrutteringscentre ikke allerede i de enkelte modeller er forudsat anvendt som afprøvningskapacitet. Derved vil initialudgifterne til etablering af informationscentre kunne minimeres. Der forudsættes endvidere en bemanning med 4 medarbejdere pr. informationscenter til varetagelse udelukkende af informationsopgaven, der tænkes afviklet på 1/2 dag (ca. 4 timer) pr. hold á ca. 30 unge pr. hold.

Ad model A: Suspension af værnepligt og overgang til ansat personel

Effekten af en pligtig informationsdag udmønter sig i en markant nedjustering af primært tiltag på kampagneplatformen og de udadvendte aktiviteter på arrangementsplatformen, som er møntet på at opbygge kendskab og interesse. Hertil kommer merudgifterne til drift af informationscentre til at varetage den pligtige informationsdag.

I forhold til den regulære model A vil indførelse af en pligtig informationsdag medføre en besparelse på rekrutteringsvirksomheden på ca. 9,0 mio.kr. årligt (prisniveau 2013), ligesom der vil være en besparelse på 2,1 mio.kr. på initialudgiften i model A. Merudgifterne til drift af informationsdag for ca. 70.000 unge hvert år udgør ca. 32,8 mio.kr. årligt i forhold til den regu-

Værnepligtsudvalget

lære model A. Hertil kommer initialudgifter på ca. 18,6 mio.kr. til etablering af informationscentre.

Sammenlagt ender model A inkl. informationsdagen med at medføre en årlig *merudgift* på 23,8 mio.kr. i forhold til den regulære model A. Hertil kommer ekstra initialudgifter på 16,3 mio.kr., hvilket primært vedrører etablering af informationscentre.

Ad model B: Nuværende værnepligt erstattes af værneret

I model B, hvor forswarets produktion til totalforsvarsstyrken opretholdes, vil en pligtig informationsdag betyde, at der ikke vil være behov for ekstra tiltag i forhold til at skaffe det nødvendige antal ansøgere til en frivillig Forsvarets Dag samt til forswarets og Beredskabsstyrelsens basisuddannelse.

Hertil kommer merudgifter til drift af informationscentre til at varetage den pligtige informationsdag.

I forhold til den regulære model B vil indførelse af informationsdagen medføre en besparelse på rekrutteringsvirksomheden på 12,2-15,4 mio.kr. årligt, ligesom der vil være en besparelse på 1,5 mio.kr. på initialudgiften i model B. Merudgifterne til drift af informationsdag for ca. 70.000 unge hvert år udgør 27,4 mio.kr. årligt i forhold til den regulære model B. Hertil kommer initialudgifter på ca. 18,6 mio.kr. til etablering af informationscentre.

Sammenlagt ender model B inkl. informationsdagen op med at medføre en årlig *merudgift* på 12,2-15,4 mio.kr. i forhold til den regulære model B. Hertil kommer ekstra initialudgifter på 16,9 mio.kr., hvilket primært vedrører etableringen af informationscentre.

Ad model C: Nuværende værnepligt erstattes af værneret i reduceret omfang

En pligtig informationsdag vil, som i de øvrige scenarier, medføre en markant nedjustering af de tiltag, der i model C iværksættes for primært at imødegå netop det rekrutteringsmæssige effekttab ved en suspendering af den nuværende Forsvarets Dag. Hertil kommer merudgifterne til drift af informationscentre til at varetage den pligtige informationsdag.

I forhold til den regulære model C vil indførelse af den pligtige informationsdag medføre en besparelse på rekrutteringsvirksomheden på 9,4 mio.kr. årligt, ligesom der vil være en besparelse på 2,1 mio.kr. på initialudgiften i model C. Merudgifterne til drift af informationsdag for ca. 70.000 unge hvert år udgør 32,8 mio.kr. årligt i forhold til den regulære model C. Hertil kommer initialudgifter på ca. 18,6 mio.kr. til etablering af informationscentre.

Sammenlagt ender model C i inkl. informationsdagen med at medføre en årlig *merudgift* på 23,3 mio.kr. i forhold til den regulære model C. Hertil kommer ekstra initialudgifter på 16,3 mio.kr., hvilket primært vedrører etableringen af informationscentre.

Ad model D: Nuværende værnepligt erstattes af værneret (af varierende længde) ved visse enheder

I rekrutteringsmæssig forstand er model D identisk med model C.

En pligtig informationsdag for begge køn vil, som for øvrige modeller, have effekt på skabelse af kendskab og interesse i målgruppen, hvilket betydeligt vil reducere behovet for de ekstra rekrutteringsaktiviteter, som er møntet på at kompensere herfor. Hertil kommer merudgifterne til drift af informationscentre til at varetage den pligtige informationsdag.

I for til den regulære model D vil informationsdagen medføre en besparelse på rekrutteringsvirksomheden på 9,4 mio.kr. årligt, ligesom der vil være en besparelse på 2,1 mio.kr. på initialudgiften i model D. Merudgifterne til drift af informationsdag for ca. 70.000 unge hvert år udgør 32,8 mio.kr. årligt i forhold til den regulære model D. Hertil kommer initialudgifter på ca. 18,6 mio.kr. til etablering af informationscentre.

Sammenlagt medfører model D inkl. informationsdagen en årlig *merudgift* på 23,3 mio.kr. i forhold til den regulære model D. Hertil kommer ekstra initialudgifter på 16,3 mio.kr., hvilket primært vedrører etableringen af informationscentrene.

Oversigt over økonomiske konsekvenser ved indførelse af en pligtig informationsdag

Oversigt over meromkostninger ved indførelse af en pligtig informationsdag i forhold til omkostninger til rekrutteringsvirksomheden i model A-D fremgår af nedenstående figur.

Informationsdagens økonomiske indflydelse på rekrutteringsvirksomheden i model A-D	Meromkostninger (mio.kr., prisniveau 2013)			Stigning i initialudgifter (mio.kr., prisniveau 2013)
	Direkte	Indirekte	I alt	
Meromkostninger ved informationsdag ifm. model A	17,4	6,4	23,8	16,3
<i>Lønudgifter</i>	8,8	0,0	8,8	
<i>Variable ydelser</i>	0,2	0,0	0,2	
<i>Øvrig drift</i>	8,3	0,0	8,3	16,3
<i>Omkostninger (etablissement)</i>	0,0	6,4	6,4	
Meromkostninger ved informationsdag ifm. model B	6,4-9,7	5,6	12,2-15,4	16,9
<i>Lønudgifter</i>	8,8	0,0	8,8	
<i>Variable ydelser</i>	0,2	0,0	0,2	
<i>Øvrig drift</i>	-3,2	0,0	-3,2	16,9
<i>Omkostninger (etablissement)</i>	0,2	5,6	5,6	
Meromkostninger ved informationsdag ifm. model C	16,8	6,4	23,3	16,3
<i>Lønudgifter</i>	9,7		9,7	
<i>Variable ydelser</i>	0,1		0,1	
<i>Øvrig drift</i>	7,1		7,1	16,3
<i>Omkostninger (etablissement)</i>		6,4	6,4	
Meromkostninger ved informationsdag ifm. model D	16,8-18,6	6,4	23,3-25,1	16,3
<i>Lønudgifter</i>	9,7		9,7	
<i>Variable ydelser</i>	0,1		0,1	
<i>Øvrig drift</i>	7,1		7,1	16,3
<i>Omkostninger (etablissement)</i>		6,4	6,4	

Figur 1: Oversigt over økonomiske konsekvenser ved indførelse af en pligtig informationsdag.